

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

w sprawie z powództwa Towarzystwa Ubezpieczeń [...] spółki akcyjnej w W.
przeciwko J. C. i F. C.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 maja 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanych
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 10 września 2020 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanych na rzecz powódki kwoty po 1800
(tysiąc osiemset 00/100) złotych tytułem kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania

sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący J. C. i F. C. powołali się na istotne zagadnienie prawne, potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i oczywistą zasadność skargi kasacyjnej.

Przyczyna kasacyjna w postaci istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on znaczenie dla rozwoju prawa lub precedensowy charakter. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych, powołanych we wniosku przepisów prawa, zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, tak, aby jego rozstrzygnięcie mogło uzyskać ogólniejsze znaczenie, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą. Konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen i możliwych kierunków interpretacyjnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, niepubl., z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, niepubl., z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, niepubl., z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, niepubl.).

Powołanie się z kolei na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, że określony przepis prawa lub zespół tych przepisów, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w judykaturze w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, niepubl. i z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, niepubl.).

Wywody zawarte we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie czyniły zadość tym wymaganiom w stopniu oczywistym. We wniosku nie sformułowano żadnego konkretnego zagadnienia prawnego ani nie wyjaśniono, z czego wynika potrzeba dokonania wykładni przepisów prawnych przez Sąd Najwyższy, jakich konkretnych przepisów wykładnia ta miałaby dotyczyć oraz jakie kierunki interpretacyjne powinny być w tym zakresie wzięte pod uwagę. Rozważania wniosku sprowadzały się do twierdzeń, według których treść wierzytelności, w tym jej wysokość, może podlegać zmianie, jej „doprecyzowanie” zależy od wyników postępowania restrukturyzacyjnego, a wierzytelność, której ochrony dochodziła powódka, jest niewymagalna, skoro została objęta układem, a zatem dłużnik nie może jej zaspokoić. Rozważania te, nie odnosząc się do ich trafności, pomijały zasadniczy fakt, że uznanie dokonanych przez pozwanych czynności za bezskuteczne wobec powódki nie służyło ochronie wierzytelności powódki wobec spółki C. Spółka jawna (C.), która została objęta postępowaniem restrukturyzacyjnym, lecz wierzytelności wekslowej wynikającej z poręczenia przez dłużników A. C. i B. C. weksla wystawionego przez C. w celu zabezpieczenia wierzytelności z tytułu gwarancji kontraktowej udzielonej C. przez poprzednika prawnego powódki.

Zgodnie z art. 32 i art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 18 kwietnia 1936 r. - Prawo wekslowe (jedn. tekst: Dz. U. z 2016 r., poz. 160), poręczyciel wekslowy odpowiada tak samo, jak ten, za kogo poręczył, każdy zaś, kto weksel wystawił, przyjął, indosował lub zań poręczył, odpowiada wobec posiadacza solidarnie. Stosownie zaś do art. 167 ust. 1 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne (jedn. tekst: Dz. U. z 2020 r., poz. 814) układ nie narusza praw wierzyciela wobec poręczyciela. Za niejasne należało uznać w tym kontekście, z jakich przyczyn kwestia ewentualnej redukcji wierzytelności w układzie zawieranym przez C. miałaby rzutować na treść wierzytelności przysługującej powódce wobec dłużników, jako poręczycieli, a tym bardziej na zakres związania sądów *meriti* prawomocnym nakazem zapłaty wydanym w sprawie przeciwko C., jako dłużnikowi głównemu, oraz poręczycielom. Dostrzeżenia wymagało przy tym, że wiążąca Sąd Najwyższy podstawa faktyczna zaskarżonego wyroku (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) nie obejmowała żadnych ustaleń co do układu zawieranego przez C., poza

wzmianką, że C. została objęta postępowaniem restrukturyzacyjnym - postępowaniem układowym, a wierzytelność powódki została umieszczona w spisie wierzytelności.

Skarżący nie wykazali także, by skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona, co zakłada, że zaskarżony wyrok jest wadliwy w stopniu elementarnym i widocznym na pierwszy rzut oka, bez potrzeby prowadzenia głębszych badań lub dociekań (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156, i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18, niepubl.). We wniosku nie przytoczono w tym zakresie jakiegokolwiek argumentacji. Ubocznie należało wskazać, że skarga ujawniała w tej mierze istotną sprzeczność argumentacyjną, zważywszy, że o oczywistej zasadności skargi nie może być mowy, jeżeli płaszczyzna prawna sporu implikuje jednocześnie, jak wywodzono w skardze, istotne zagadnienie prawne wymagające wypowiedzi Sądu Najwyższego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), względnie jeżeli przepisy stanowiące podłoże zaskarżonego orzeczenia wymagają dokonania wykładni przez Sąd Najwyższy z racji poważnych wątpliwości interpretacyjnych lub rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 w związku z 98 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.